

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv. IV.37.721/2018/6.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt tanács elnöke, Dr. Dobó Viola
előadó bíró,
 . Horváth Tamás bíró

A felperes: N. N. I. F. Zrt.

A felperes képviselője: Dr. Sipos Balázs Tihamér ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Hodován Éva tisztviselő

A per tárgya: kisajátítási ügyben hozott közigazgatási határozat
bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Veszprémi
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.039/2018/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
2.K.27.039/2018/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A feljegyzett 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási
illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A kisajátítást megelőzően T. S-né és J. J-né tulajdonát képezte az E. .../21 hrsz.-ú, szántó művelési ágú ingatlan. Az ingatlanra 2026. november 8. napjáig terjedő időtartamra a tulajdonosok haszonbérleti szerződést kötöttek P-né M. A. Gy-vel, mely földhasználat a földhasználati nyilvántartásba is bejegyzést nyert.
- [2] A Magyar Állam nevében eljáró felperes a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján részleges kisajátítási kérelmet terjesztett elő „közlekedési infrastruktúra fejlesztése” közérdekű célra az ingatlan egy részére - 3523 m2 területre - vonatkozóan. A hatóság a 2018. január 4-én kelt FE/03/34-1/2018. számú határozatával a felperes részleges kisajátítási kérelmének helyt adott.
- [3] Az ingatlan megosztását követően a .../77 és a .../78 hrsz.-ú ingatlanok a Magyar Állam tulajdonába kerültek, míg a .../76 és a.../79 hrsz.-ú ingatlanok a tulajdonosok nevében maradtak. Az alperes a fenti számú határozatában a .../77 és a.../78 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában a Kstv. 8. § (1), (3) és (6) bekezdése alapján rendelkezett P-né M. A. Gy. haszonbérleti jogának megszűnéséről - a tulajdonelvonásért a tulajdonosok részére járó kártalanítás mellett - és a megszűnt jogokért a haszonbérelő részre a szakértői véleményben foglaltakra figyelemmel 304.203.- forint kártalanítást állapított meg. Döntését - a keresettel támadott részben - a Kstv. 9. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a 23. § (1) bekezdésének d) pontjában foglaltakkal indokolta, mely szerint a kisajátítási eljárásban a földhasználati nyilvántartásból kitűnő jogosult ügyfélnek minősül.

A kereseti kérelem

- [4] A felperes keresetet terjesztett elő a jogerős alperesi határozat bírósági felülvizsgálata iránt, melyben a határozat megváltoztatásával a földhaszonbérelő részére megállapított kártalanítási összeg megfizetésének mellőzését kérte. Álláspontja szerint a Kstv. 9. § (1) bekezdéséből az következik, hogy a haszonbérleti jog nem szűnik meg a kisajátítással, az ugyanis a visszamaradó terület vonatkozásában továbbra is fennmarad. Álláspontjának alátámasztásaként hivatkozott az 1578/2006. számú elvi határozatra, amely kimondja, hogy kisajátítás esetén a haszonbérleti jog részleges megszűnéséért nem állapítható meg kártalanítás. Hivatkozott továbbá a Kúria Kfv. 37.387/2016/9. számú ítéletére, miszerint az ingatlanon fennálló jog alatt csak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogokat lehet érteni. A haszonbérleti jog nem tartalma az ingatlan tulajdoni lapjának,

ennélfogva a Kstv. kártalanításra vonatkozó fogalomrendszerében nem minősül az ingatlanon fennálló jognak, így az alperes téves jogértelmezéssel állapított meg kártalanítást a földhaszonbérelő javára.

- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védiratában a Kstv. 9. § (1) bekezdéséhez fűzött törvényi indoklásra hivatkozott, amely egyértelműen rögzíti azt a jogalkotói szándékot, hogy a haszonbérleti jog megszűnéséért kártalanítás jár. Előadta továbbá, hogy a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználónak az ingatlan megosztását követően a kisajátított ingatlanok vonatkozásában teljes mértékben megszűnik a haszonbérleti joga, így földhasználóként kártalanításra jogosult.

Az elsőfokú ítélet

- [6] A bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [7] A bíróság jogi álláspontja szerint a Kstv. 8. § (1) és 9. § (1) bekezdéséből, illetve a kapcsolódó indoklásból egyértelműen következik, hogy tehermentes tulajdonszerzés esetén kártalanítás a dologi jogok (tulajdon, földhasználat, haszonélvezet, telki szolalmi jog, közérdekű használati jog) a vagyonkezelői jog, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlata és az Emberi Jogi Egyezmények alapján a tulajdonvédelemben részesülő kötelmi jogok (bérlet) jogosultját illetik meg.
- [8] Ítéletében rögzítette, hogy a Kstv. módosításáról szóló 2012. évi CLXXXIV. törvénynek a Kstv. 21/A. § (1) bekezdéséhez fűzött indoklása értelmében, amennyiben a bérleti, haszonbérleti, haszonélvezeti és használati jog megszűnik, úgy a törvény szabályai szerint kártalanítás jár. A bíróság kiemelte, hogy megalapozatlan az a felperesi érvelés, amely szerint a részkisajátítást követően a haszonbérleti jog változatlanul fennáll. Részleges kisajátítás következtében ugyanis az az ingatlan, amelyre a haszonbérleti szerződést kötötték megszűnik, a kisajátítással érintett megosztott területekre pedig a törvény erejénél fogva megszűnik a földhasználati jog (is), mivel az ingatlanok tehermentesen kerülnek állami tulajdonba, ahogy erről az alperesi határozta is rendelkezett.
- [9] A bíróság megállapította, hogy felperes által hivatkozott elvi döntés a perbeli eljárásban nem irányadó, a döntés alapja ugyanis a kisajátításról szóló 1976.évi 24. tvr. és annak végrehajtására kiadott 33/1976 (IX. 05.) MT rendelet, melyek már nem hatályosak, így a folyó perben nem alkalmazható jogszabályok.
- [10] A keresetben felhozott korábbi kúriai ítélettel összefüggésben a bíróság utalt arra, hogy ez az eseti döntés sem szolgálhat a

perbeli ügyben iránymutatásul: a Kúria a Kfv.VI.37.387/2016/9. számú ítéletében ugyanis egyrészt a haszonélvező tekintetében állapította meg a kártalanításra való jogosulatlanságot, míg jelen esetben haszonbérletről van szó, másrészt a korábbi alapügyben az eljáró bíróság a Kstv. 18. és 20. §-át alkalmazta, amely az üzemátszervezés költségeire vonatkozik, ami jelen esetben fel sem merül.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben az ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [12] Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Kstv. 9. § (1) és (2) bekezdésébe ütközik.
- [13] A felperes a haszonbérlet megszűnésére vonatkozó ítéleti megállapítással összefüggésben kifejtette, hogy az ingatlan megosztását követően az alperesi határozat csak a kisajátítandó területek (.../77 és .../78 hrsz.-ú ingatlanok) tekintetében rendelkezett a haszonbérleti jog megszűnéséről, a visszamaradó területeket a haszonbérlet - a tulajdonossal kötendő új szerződést, vagy szerződés módosítását követően - tovább tudja művelni, azaz ezeken a területeken a szerződő feleknek lehetőségük van arra, hogy a kötelmi jogviszonyt (haszonbérleti szerződést) rendezzék, elkerülve így azt, hogy kár érje őket.
- [14] A felperes a keresetben is hivatkozott 1578/2006. sz. elvi közigazgatási határozat kapcsán előadta, hogy az a tény, hogy a döntés nem a hatályos Kstv.-hez, hanem egy korábbi, már hatályon kívül helyezett kisajátításról szóló jogszabályhoz fűződik, a jogkérdés elbírálása szempontjából relevanciával nem bír, tekintettel arra, hogy a régi és az új szabályozást összevetve nincs lényeges különbség a kártalanításra jogosultak körének meghatározásában.
- [15] Vitatta az ítélet azon rendelkezését, mely szerint a hivatkozott kúriai ítélet nem alkalmazható az ügyben. Álláspontja szerint a döntés elvi tartalmában csupán elírás történt, hiszen az alapul szolgáló ügyben a felperes haszonbérlet volt, nem pedig haszonélvező. Kereseti kérelmével egyezően előadta, hogy az ingatlanon fennálló jog alatt csak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok értendők, a haszonbérleti jog pedig nem tartalma a tulajdoni lapnak.
- [16] A felperes sérelmezte továbbá a Kstv. 9. § (1) bekezdésének az elsőfokú bíróság általi értelmezését, mely szerint a haszonbérleti

jog megszűnéséért is jár kártalanítás. Megítélése szerint a Kstv. 9. § (1) és (2) bekezdésének összevetéséből éppen az következik, hogy a kártalanítás a tulajdonjog vagy annak önállósult, ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett részjogosítványa elvonásáért járhat csak, a kötelmi jogcímen alapuló használati jog pedig nem ilyen jog.

[17] Kifejtette, hogy a Kstv. 23.§ (1) bekezdés d) pontja alapján a hasznbérllő a kisajátítási eljárásban valóban ügyfélként kezelendő - ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította ítéletében -, ez azonban nem jelenti azt, hogy a joga megszűnéséért kártalanításra jogosult lenne.

[18] A felperes megjegyezte, hogy az ítéletben foglaltakkal ellentétben a Kstv. módosításáról szóló 2012. évi CLXXXIV. törvény azon szakasza, amely a Kstv. 21/A. § (1) bekezdését módosítja (helyesen: emeli be a törvénybe) rendelkezéséhez fűzött törvényi indokolás nem tartalmazza azt (sem), hogy a hasznbérleti jog megszűnéséért is járna kártalanítás.

[19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet az ügyben nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[21] A Kúriának a felülvizsgálati kérelem alapján abban a jogkérdésben kellett döntenie, hogy részleges kisajátítás esetén a hasznbérllő jogosult-e kártalanításra.

[22] Az Alaptörvény XIII. cikke (2) bekezdése értelmében „tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.” A 20/2014. (VII. 3.) AB határozat szerint az Alkotmánybíróság két évtizedes gyakorlata szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat] „[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. „A tulajdonjogot érintően a korlátozásoknak klasszikusan két csoportját lehet elkülöníteni. A tulajdon elvétele (államosítás, kisajátítás) a legsúlyosabb beavatkozás, hiszen ez a tulajdon feletti - rendelkezési - jogosultságokat, a tulajdon minden részjogosítványát teljes egészében megszünteti.” Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a

tulajdonhoz való alkotmányos alapjog kiterjed nemcsak a polgári jogi értelemben vett tulajdonosok, hanem a polgári jogi értelemben vett birtokosok védelmére is (pld. pénzügyi lízingbevevő).[15/2014. (V. 13.) AB határozat]

[23] A Kstv. 9. § (1) bekezdése szerint a kisajátított ingatlan tulajdonosát a tulajdonjoga elvonásáért, az ingatlanon fennálló jog jogosultját pedig a joga megszűnéséért - a zálogjog és a végrehajtási jog jogosultja kivételével - teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás illeti meg. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a megszűnt jogokért járó kártalanítást az ingatlan tulajdonjoga elvonásáért járó kártalanításnál figyelembe kell venni.

[24] A Kstv. 9-21. §-hoz fűzött törvényi indokolás, amint azt az elsőfokú ítélet is rögzíti, a következőket tartalmazza: „A megszűnt idegen dologbeli jogokért és alkotmányos tulajdonvédelemben részesítendő más jogokért (ellenérték fejében szerzett vagyonekezelői jog, bérleti jog) pénzbeli kártalanítás jár. A megszűnt egyéb jogok (jelzálogjog, végrehajtási jog), valamint törölt tények miatt kártalanítás nem jár. Amennyiben a tulajdonos kártalanítására csereingatlanra kerül sor, a jogok, illetve terhek a csereingatlanra szállnak át, bizonyos - a törvény által két „kivételi körbe” sorolt - jog kivételével. A kisajátított ingatlanhoz mint „szolgáló telekhez” kötött jogok (telki szolgálat, közérdekű használati jog, vezetékjog, szolgálat, illetve egyéb tulajdoni korlátozás), illetve a bérleti jog nem száll át a csereingatlanra, ha e jogok fennmaradása a közérdekű cél megvalósítását nem akadályozza. További rendelkezés szerint a bérleti, haszonbérleti, haszonélvezeti jogot és a használat jogát csak a jogosult kérésére kell a csereingatlanra átvinni. Amennyiben e jogok megszűnnek - a törvény szabályai szerint - kártalanítás jár.”

[25] A Kúria az idézett jogszabályok és jogalkotói szándék ismeretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállásból a jogszabályok helyes értelmezésével jogszerű következtetést vont le, ezért a jogerős ítéletben foglaltak megismétlése nélkül az alábbiakat emeli ki.

[26] A Kúria álláspontja szerint mind a vonatkozó szabályozás, mind a kapcsolódó törvényi indokolás egyértelműen azt a jogalkotói szándékot juttatja kifejezésre - sőt az indokolásban „expressis verbis” ki is mondja - hogy a haszonbérleti jog megszűnése esetén kártalanítás jár. A fent hivatkozott törvényi indokolás tehát nem a Kstv. 21/A. § (1) bekezdéséhez kapcsolódik, ahogy azt a felülvizsgálati kérelem jelzi is, hanem a Kstv. 9-21.§-hoz, ez azonban nem befolyásolja az ítélet tartalmát, illetve annak jogszerűségét.

[27] A Kstv. 9. § (1) bekezdésének alapján kisajátítás esetén - a kisajátított ingatlan tulajdonosán kívül -, az ingatlanon fennálló jog jogosultját is megilleti a kártalanítás e joga megszűnéséért. A hivatkozott törvényi indokolás nevesíti is az ingatlanon fennálló lehetséges jogosultságokat: ellenérték fejében szerzett vagyongazdálkodási jog, bérleti jog, telki szolgálat, közérdekű használati jog, vezetéki jog, szolgálat, illetve egyéb tulajdoni korlátozás, bérleti, haszonbérleti, haszonélvezeti jog és a használat joga. (Az indokolás megnevezi e körben a jelzálogjogot és a végrehajtási jogot is, azokat kivételként említve, kiemelve tehát a kártalanításra jogosultság köréből.)

[28] Nem tartalmazza a törvény azonban azt a kitételt, hogy e jogosultságok csak akkor relevánsak a kártalanítás szempontjából, ha azokat az ingatlan nyilvántartásba bejegyezték. A Kúria egyetért az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal, miszerint az ingatlanon fennálló jog jogosultja nem azonos az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogosulttal. Ennek kapcsán az alábbiakra mutat rá.

[29] A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban Földforgalmi törvény) 38. § (1) bekezdése szerint a föld tulajdonosa, haszonélvezeti jog fennállása esetén a haszonélvező a föld használatát, hasznosítását az e törvényben meghatározott módon és mértékben az e törvényben meghatározott természetes személy, valamint jogi személy javára haszonbérlet, szívésségi földhasználat, továbbá az (1a) bekezdésben meghatározott rekreációs célú földhasználat jogcímén engedheti át. E § (2) bekezdése szerint a haszonbérletre e törvény rendelkezései mellett a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), valamint a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvény (a továbbiakban: Fétv.) haszonbérletre vonatkozó szabályait is alkalmazni kell.

[30] A Ptk. 6:349. § (1) bekezdése szerint haszonbérleti szerződés alapján a haszonbérlet hasznát hajtó dolog időleges használatára vagy hasznát hajtó jog gyakorlására és hasznainak szedésére jogosult, és köteles ennek fejében haszonbért fizetni. Perbeli esetben a haszonbérlet tárgya termőföld.

[31] A Fétv. 2/A. § (1) bekezdése alapján a föld tulajdonjoga vagy a földhasználati jogosultság megszerzésének a hatósági jóváhagyásával, a szerzési feltételek és korlátozások hatósági ellenőrzésével összefüggésben polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá nem tartozó természetes személy számára, e személynek az ingatlan-nyilvántartásba, a földhasználati nyilvántartásba, valamint a

földművesekről és a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartásba vétele során - a földhivatali információs rendszer keretében - belső egyedi azonosítót kell megállapítani.

[32] A földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló 356/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése értelmében a földhasználati lap II. része ... a Fétv. 94. § (1) bekezdés a) pontja szerinti adatok és a használt földterület adatai tekintetében tartalmazza a haszonbérletet. {(e) pont}.

[33] A Kstv. 23. § (1) bekezdés d) pontja szerint ügyfélnek minősül a kisajátítási eljárásban a haszonbérelő, mint „a földhasználati nyilvántartásból kitűnő egyéb jogosult”.

[34] A fenti jogszabályhelyek összevetése és értelmezése alapján a Kúria is arra a következtetésre jutott, hogy a termőföldre vonatkozó haszonbérlet, melyet a földhasználati nyilvántartásba bejegyeztek, a dologi jogokkal egy tekintet alá eső, az ingatlanon fennálló olyan jognak minősül, melynek megszűnése esetén - a fentiek szerint - kártalanítás jár.

[35] A felperes által hivatkozott Kfv.VI.37.387/2016/9. számú eseti döntéssel kapcsolatban a Kúria jelen ügyben eljáró tanács rögzíti, hogy a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogegységi eljárásnak van helye, ha a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától (EBH), vagy a közzétett elvi bírósági döntéstől (EBD). A hivatkozott ítéletet a Kúria elvi közzétételi tanácsa nem emelte elvi szintre, így annak kötőereje nincs a Kúria más tanácsa számára, továbbá a két ügy tényállása és az alkalmazott jogszabályok köre sem teljesen azonos, ahogyan arra a jogerős ítélet is hivatkozott, habár kétségtelen, hogy a döntés elvi tartalmában a „haszonélvező” említése elírás következménye. Ettől függetlenül is megállapítható, hogy az igényérvényesítés jogcíme a két ügyben eltér. Az a körülmény, hogy a hivatkozott döntés az elmaradt haszon és üzemátszervezés címén felmerült költség, mint kárigényre való jogosultság vizsgálata során kitér a Kstv. 9. § (1) bekezdése értelmezésére, nem teszi alkalmazhatóvá analógia útján jelen ügyben, ahol megszűnt jogért járó kártalanítás az ügy tárgya. A megszűnt jogokról pedig rendelkezni kell a Kstv. 8. § (2) bekezdése alapján. Ugyanezen § (3) bekezdése értelmében megszűnés esetén pénzbeli kártalanítás jár. Ezt az értelmezést erősíti meg a 8. §-hoz fűzött miniszteri indokolás is, mely szerint *„a tulajdonos és megszűnt jog jogosultja azonnali, teljes és feltétlen kártalanításra jogosult. E kártalanítás a dologi jogok (tulajdon, földhasználat, haszonélvezet, használat, telki szolgálat, közérdekű használati jog), a vagyonkezelői jog, valamint az alkotmánybíróság és az*

emberi jogi egyezmények alapján a tulajdonvédelemben részesülő kötelmi jogok (bérlet) jogosultját illetik meg."

[36] A Kúria osztja az elsőfokú bíróság álláspontját a vonatkozásban is, hogy megalapozatlan a felperes arra irányuló érvelése, amely szerint a részkisajátítást követően a haszonbérleti jog változatlanul fennáll. Részleges kisajátítás következtében ugyanis az az ingatlan, amelyre a haszonbérleti szerződést kötötték megszűnik, a kisajátítással érintett megosztott területekre pedig a törvény erejénél fogva megszűnik a földhasználati jog (is), mivel az ingatlanok tehermentesen kerülnek állami tulajdonba, ahogy erről az alperesi határozat is rendelkezett. A .../76 és a .../79 hrsz.-ú visszamaradó ingatlanokra a földhivatal saját hatáskörben nem jegyezheti át a földhasználati jogot. (KGD2014.124.).

[37] Helyesen állapította meg az első fokú bíróság ítéletében azt is, hogy a felperes által hivatkozott 2006/2/1578 sz. elvi határozatnak a perbeli ügyben nincs relevanciája, figyelemmel arra, hogy az az ügyben nem alkalmazandó, hatályon kívül helyezett jogszabályokhoz kapcsolódik. A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben részkisajátítás esetén a régi és új szabályozás között igenis van különbség a kártalanításra jogosultság szabályozásában. A 33/1976 (IX.5.) Mt. rendelet 12. § (1) bekezdése ugyanis erre az esetre a Ktvr. 15. § (1) bekezdésétől eltérően rendelkezett, míg a Kstv.-ben a teljes és részleges kisajátításra ilyen formában nincs megkülönböztető előírás.

[38] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a Kstv. felülvizsgálati kérelemben foglalt rendelkezései nem sérültek. A döntés a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel összhangban van, ezzel szemben a felperes nem igazolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő lenne.

[39] A Kúria ezért a Kp. 121 § (2) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[40] *Részleges kisajátítás következtében a kisajátítással érintett megosztott területekre a törvény erejénél fogva a haszonbérleti szerződés címén fennálló földhasználati jog megszűnik.*

[41] *A termőföldre vonatkozó haszonbérlet, melyet a földhasználati nyilvántartásba bejegyeztek, a dologi jogokkal egy tekintet alá eső, az ingatlanon fennálló olyan jognak minősül, melynek megszűnése esetén kártalanítás jár.*

Záró rész

- [42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alkalmazásával a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.
- [43] Az alperesnél a felülvizsgálati eljárásban költség nem merült fel, ezért a javára szóló perköltségről rendelkezést a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (3) bekezdése alapján - felszámítás hiányában - mellőzte.
- [44] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű a 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket - a felperest az Itv. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján megillető illetékmentességét és a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdését is figyelembe véve - az állam viseli, mivel felülvizsgálati kérelme eredményre nem vezetett.
- [45] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

, 2019. szeptember 3.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Tamás s.k. bíró